

**ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И
ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ ГРАДА ПОЖАРЕВЦА
ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНЕ**

УВОДНА РЕЧ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Уважени суграђани и суграђанке,

Град Пожаревац континуирано спроводи активности и мере које се односе на целокупну област управљања миграцијама, а у циљу смањења сиромаштва, социјалне искључености осетљивих друштвених и рањивих категорија, ублажавања негативних ефеката миграција, збрињавања, повратка и интеграције избеглица, побољшања услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву као и решавању проблема поратника по основу Споазума о реадмисији.

Пред нама је један документа који не говори само о стратегијама и мерама, већ говори о људима који живе међу нама, о породицама које су морале да напусте своје домове, људима који покушавају да изнова изграде свој живот.

У нашем граду живе избегла и интерно расељена лица, који не представљају само бројке у извештајима — то су људи са именом и презименом, са својим бригама и нерешеним стамбеним питањем. Њима није потребна само помоћ. Потребна им је прилика, а наша је обавеза да им ту прилику створимо. Као град, желимо да будемо ослонац, да нико не буде препуштен сам себи.

Као и до сада, сарађиваћемо са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, свим надлежним институцијама, организацијама и свима који желе да допринесу, али ћемо пре свега слушати потребе људи, јер само тако можемо донети решења која су стварна и одржива.

Интеграција није једносмеран пут. То је процес у којем сви учествујемо — и они који долазе и ми који их дочекујемо. Верујем да је наш град довољно снажан и довољно великог срца да сваком пружи шансу за нови почетак.

Хајде да заједно градимо заједницу у којој се солидарност види у делима, а не само у речима. Заједницу у којој свако има прилику да ради, ствара и живи достојанствено.

Уверен сам да ћемо одговорно и посвећено приступити реализацији овог документа и да ће се та пракса наставити и убудуће.

Град Пожаревац ће свакако и у наредном периоду, а све док постоји потреба, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, радити на побољшању социјално-економских услова за интеграцију избеглих лица и побољшању услова живота интерно расељених лица кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и економско осамостаљивање и оснаживање најугроженијих породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији на територији Града Пожаревца.

С посебним поштовањем,

Градоначелник Града Пожаревца
Саша Павловић

ШТА ЈЕ ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ?

У овом документу се под процесом програма унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица (ИРЛ) и повратника по основу Споразума о реадмисији, подразумева процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току наредне три године.

Избегла и интерно расељена лица- сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Избеглица¹ је, према Конвенцији УН о статусу избеглица (1951) особа, која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може, или због поменутог страха, не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. године проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Интерно расељено лице² је оно лице, које је било присиљено да напусти свој дом, али је остало унутар граница своје државе. Разлози због којих је било присиљено да напусти свој дом могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налази у оквиру граница своје земље, могућности његове међународне заштите су ограничене. Иако га, за разлику од избеглице, не штити Специјална конвенција УН, и даље га штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Повратник по основу споразума о реадмисији³ је држављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу Споразума о реадмисији, које је закључила Република Србија и ЕУ. То је лице које је добровољно или присилно враћено из државе у оквиру ЕУ, у којој је неосновано боравило (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла.

Споразумом између Републике Србије и Европске уније о реадмисији, лица која незаконито бораве на територији ЕУ, а који је ступио на снагу 01. јануара 2008. године, уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице.

У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године, („Службени гласник РС“, број 15/09). Усвојен је и Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Влада Републике Србије усвојила је Програм реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период од 2025. до 2026. године („Службени гласник РС“, број 94/25)

Тражиоци азила/ лица која траже азил и Мигранти у потреби без утврђеног статуса – нису на рути територије Града Пожаревца те нису ни обухваћени овим документом.

У случају промене ситуације на територији Града Пожаревца, а која се односи на наведена лица овај акт ће бити ажуриран у односу на дату ситуацију.

ПРАВНИ ОСНОВ

Позитивно законодавство релевантно за област избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, како на државном тако и на локалном нивоу, у Републици Србији обухвата следеће законе:

- **Устав Републике Србије** („Службени гласник РС”, бр. 98/06 и 115/21)
- **Закон о планском систему Републике Србије** („Службени гласник РС”, бр. 30/18);
- **Закон о избеглицама** („Службени гласник РС”, бр. 18/92, “Сл. лист СРЈ” бр. 42/02 -одлука СУС и “Службени гласник РС” бр. 30/10);
- **Закон о управљању миграцијама** („Службени гласник РС”, бр. 107/12)
- **Закон о азилу и привременој заштити** („Службени гласник РС”, бр. 24/18)
- **Закон о странцима** („Службени гласник РС”, бр. 24/18, 31/19 и 62/23)
- **Закон о социјалној заштити** („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 117/22 – одлука УС)
- **Закон о дијаспори и Србима у региону** („Службени гласник РС”, бр. 88/09)
- **Програм реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период од 2025. до 2026. године** („Службени гласник РС“, број 94/25)
- **План развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године**

ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ПРОГРАМА РАЗВОЈА

Одлуком Градског већа Града Пожаревца основан је Савет за миграције Града Пожаревца, чији су ресурси коришћени за потребе израде Програм унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. Њега чине представници локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција.

Улога Савета за миграције је да:

- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по реадмисији;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене програма унапређења;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и доприноси да финална верзија буде предложена Скупштини Града на усвајање.
- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке.

Захваљујемо се свим члановима Савета за миграције Града Пожаревца на учешћу у процесу израде овог документа као и Радној групи за израду Програм унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији града Пожаревца за период 2026-2028. године.

Посебна захвалност Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије на пруженој континуираној подршци и помоћи неопходној за израду овог стратешког документа.

ПОГЛАВЉЕ 1: ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДУ

Град Пожаревац представља привредни, културни и административни центар и седиште је Браничевског округа.

Према степену развијености јединица локалних самоуправа, Град Пожаревац спада у прву групу чији је степен развијености изнад републичког просека.

Град Пожаревац простире се на површини од 491 km², између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве, испод брда Чачалица, на свега 15-ак км од Коридора 10, на веома значајној прузи Београд-Бор-Зајечар. Својим географским положајем и функционалним значајем представља "врата источне Србије". Положај Града у близини Аутопута Београд – Ниш, близина Дунава, раскрсница друмских и железничких путева ка Бору, Мајданпеку, Неготину и Зајечару, те богата сировинска база за пољопривреду и енергетику, чине географски и геоекономски положај Града Пожаревца изузетно повољним.

Град је организован у 2 градска и 25 сеоских насеља. Градска насеља су град Пожаревац и градска општина Костолац. Територијално се додирује са градом Смедеревом (дужина границе 30км), Велико Градиште (17км), Мало Црниће (17 км), Жабари (4 км) и са општинама Ковин и Бела Црква на северу (13 км). Географски положај, локација и природни фактори, допринели су да територија града Пожаревца буде увек атрактивна за насељавање становништва (друга престоница за време владавине кнеза Милоша).

ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

На основу процене становништва за 2021. годину, Град Пожаревац имао је 70.168 становника. Према најновијим подацима Пописа становништва, одржаног 2022. године, укупан број становника у Пожаревцу је 69.252. На Попису становништва спроведеном 2011. године Пожаревац је имао 75.334 становника, од чега 53.752 у граду, а 21.582 на селу. Густина насељености општине је 147 становника на 1 км². Према степену развијености јединица локалних самоуправа (ЈЛС), Град Пожаревац спада у прву групу коју чини укупно 20 ЈЛС чији је степен развијености изнад републичког просека. Резултати пописа 2011. године, као и процене у наредним годинама, указују на присуство и повећање интензитета неповољних демографских појава и процеса са којима се већ деценијама суочава како Србија, тако и град Пожаревац и општине у његовом окружењу. Приметно је смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење које детерминише прилично ограничавајући популациони оквир формирања радног контингента, а самим тим и активног становништва. Број становника у последње три декаде је у опадању. Просторни план Града Пожаревца констатовао је анализом пописних периода повећање становништва у периоду од 1948. до 1991. године са 52.721 становника на 84.678 становника, да би затим кренуло континуирано опадање бројности популације 74.902 (2002.), незнатно повећање на 75.334 становника (2011.) и наставак пада бројности на 70.168 становника (процена РЗС, 2021.). У периоду 2011-2021, број становника општине се смањио за 6.8%, односно град је изгубио 5.166 становника.

Табела садржи податке о промени укупног броја становништва у Браничевском округу и Граду Пожаревцу:

Indikator		Period			
Indikator	Teritorija - NSTJ	Period	2011	2020	2024
Promena broja stanovnika [stopa]	REPUBLIKA SRBIJA		-4.8	-8.0	-5.7
	Region Južne i Istočne Srbije		-9.1	-12.8	-9.8
	Bраничевска област		-12.0	-17.6	-11.8
	Grad Požarevac		-3.9	-11.8	-5.1

Табела – Демографска слика Браничевског округа – промена броја становништва у стопама. Извор: Републички завод за статистику

Увидом у податке који говоре о кретању броја становника на подручју Браничевског округа, може се закључити да је у периоду између три пописа дошло до смањења укупног броја становника од 2020. до 2024. године за 11,85. У Пожаревцу је смањен број становника за исти период за 5,15.

Према попису из 2022. године просечна старост становника Пожаревца је била 42,75 година (41,5 мушкарци, 44 жене). Стопа наталитета је 9,44, стопа опште смртности има средње вредности 14,89. Пунолетно становништво броји 61.093, док је предшколске деце било 14.241. 29.909 лица се убраја у активно становништво.

Национална припадност	Град Пожаревац		Пожаревац		Костолац	
	Број	Удео у укуп. становништву (%)	Број	Удео у укуп. становништву (%)	Број	Удео у укуп. становништву (%)
Укупно	68.648	100,00	56.648	100,00	12.091	100,00
Срби	66.801	88,67	56.959	92,32	9.842	72,17
Роми	3.868	5,13	1.209	1,96	2.659	19,50
Власи	177	0,23	161	0,26	16	0,12
Црногорци	160	0,21	138	0,22	22	0,16
Македонци	168	0,22	123	0,20	45	0,33
Југословени	71	0,09	62	0,10	9	0,07
Румуни	91	0,12	77	0,12	14	0,10

Национална припадност	Град Пожаревац		Пожаревац		Костолац	
	Број	Удео у укуп. становништву (%)	Број	Удео у укуп. становништву (%)	Број	Удео у укуп. становништву (%)
Хрвати	109	0,14	74	0,12	35	0,26

Табела: Становништво према националној припадности према попису 2022

СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Кретање незапослености у граду Пожаревцу у периоду од 2021. до 2025. године (I квартал)

Општина	Област	Назив индикатора	2021	2022	2023	2024	I 2025	Промена 2023/2018
Пожаревац - град	Браничевска област	Број незапослених на евиденцији	3.838	3.169	2.944	2.183	2.208	Смањење за 1.630

Извор: НСЗ

Према подацима Националне службе за запошљавање о кретању незапослености у Пожаревцу у периоду од 2021. до првог квартала 2025. године, уочава се значајно смањење броја незапослених са 3.838 у 2021. години на 2.208 на крају првог квартала 2025. године. Укупно смањење броја незапослених лица је 1.630 што указује на значајно побољшање на тржишту рада, као резултат економског раста, отварања нових радних места, примени разних мера за подстицање запошљавања и/или повећане активности у секторима који су апсорбовали радну снагу. Ови подаци такође могу указивати на успешне мере запошљавања и смањење незапослености у периоду анализе.

Како би се задржао стабилан тренд смањења незапослености, неопходно је и даље улагати напоре у правцу анализа тржишта рада, подстицања запошљавања и samozapošljavanja кроз различите облике и мере подстицаја и стварања повољног пословног окружења.

Учешће незапослених на евиденцији НСЗ, по карактеристикама у периоду 2021. до 2025. година (I квартал)

	2021	2022	2023	2024	I 2025	Промене 2023/2018
	Број лица на евиденцији , просек					број
Незапослена лица	3.838	3.169	2.944	2.183	2.208	смањење за 1.630
	Учешће у укупном броју у %					Процентни поен
Пол						
Мушкарци	35,23%	33,11%	32.38%	32.99%	32.52%	смањење за 2.7 пп
Жене	64,77%	66,89%	67.62%	67,01%	67.48%	повећање за 2.7 пп
Образовање						
Лице без квалификација или са ниским нивоом квалификација*	49.24%	53.04%	49.85%	53.78%	51.72%	повећање за 2,48 пп
Средње образовање	39.6%	36.6%	32.84%	36.92%	36.91%	смањење за 2,7 пп
Високо образовање	11.85%	11.42%	10.19%	10.67%	11.14%	смањење за 0,71 пп
Старост						
Млади 15-29	26.22%	25.22%	24.49%	23.77%	24.09%	смањење за 2,13 пп
30-49	45.15%	42.75%	44.19%	41.82%	43.29%	смањење за 1,85 пп
Старији, 50 и више	29.63%	32.81%	32.42%	34.4%	32.6%	повећање за 3 пп
Дужина тражења посла						
Дугорочно незапослени (дуже од 12 месеци)	57.32%	68.69%	61.%	67.89%	65.71%	повећање за 8,39 пп
Веома дуго незапослени (дуже од 2 године)	38.45%	46.79%	53.12%	56.61%	52.89%	повећање за 14,44 пп

*) односи се на лица без завршене основне школе, са завршеном основном школом и непотпуном средњом школом

Извор: НСЗ

У табели дати су подаци Националне службе за запошљавање, о структури теже запошљивих лица.

Структура теже запошљивих лица за период од 2021. До 2025. године (I квартал)

Општина	Област	Назив индикатора	2021	2022	2023	2024	I 2025
Пожаревац - град	Браничевска област	Број лица без основног образовања и завршене средње школе	1.880	1.681	1.580	1.144	1.142
		Број млади до 30 година старости без радног искуства	1,015	808	721	382	387
		Број жена	2.505	2.142	1.991	1.463	1.490
		Број особа са инвалидитетом		41	106	45	45
		Број Рома и Ромкиња		900	1.020	772	764
		Број корисника новчане социјалне помоћи и других услуга социјалне заштите		94		59	65
		Број лица старости 50 и више година	1.162	1.040	1.066	751	720
		Број дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци	2.200	2.177	1.857	1.482	1.451
		Број самохраних родитеља		41		31	33
		Број супружника из породица у којој су оба супружника незапослена		170		24	27

Извор: НСЗ

Тражња на тржишту рада

Пријављене потребе за запошљавањем лица са евиднеције НЗС за период 2023-2024. година

Општина	Област	Назив индикатора	2023	2024
Пожаревац - град	Браничевска област	Пријава потреба за запошљавањем	568	487

Извор: НЗС

Према подацима НЗС – Филијала Пожаревац, уочава се смањење броја пријављених потреба за запошљавањем 2024. године на 487 лица у односу на претходну годину када је тај број износио 568. Истовремено, подаци о броју незапослених на евиденцији НЗС, такође је смањен са 2.944 у 2023. на 2.183 лица у 2024. години.

Смањење броја пријављених потреба за запошљавањем може указивати на недостатак квалификованих кадрова са специфичним вештинама, на одлив радно способног становништва у друге регионе или иностранство као и на пораст запошљавања без посредовања НЗС – директно са послодавцем.

Пријављене потребе за запошљавањем са евиднеције НЗС за период 2023-2024. година

Општина	Област	Назив индикатора	2023	2024
Пожаревац - град	Браничевска област	Листа дефицитарних занимања	Портир, чистач просторија, возач аутобуса, грађевински радник, комунални радник, продавац, ручни пакер, радник на озелењавању, возач путничког аутомобила, радник у прехранбеној индустрији, продавац у малопродаји, чистач јавних површина, читач бројила, чистач индустријских димњака, конобар, манипулант архивском грађом, службеник у администрацији, електротехничар, цвећар, електричар, реализатор програма радија и телевизије, комерцијалиста, кувар, музиколог, помоћник машинског монтера, правник, физиотерапеут, бравар, помоћник керамичара, помоћник куvara, пекар, столар,	Возач аутобуса, чистач индустријских димњака, кувар, саобраћајни полицајац, комунални радник, лични пратилац детета са сметњама у развоју, аутомеханичар, тесар, пекар, грађевински радник, радник на пословима зеленила, шивач, кротитељ коња, читач бројила, васпитач предшколске деце, конобар, продавац, руковалац багером, грејдером, књиговођа, помоћник аутомеханичара, чистач базена за купање, чистач просторија, агент осигурања, књиговецац, стаклорезац, радник у циглани, прехранбени техничар, фризер, административни секретар, архивар, израђивач обуће, радник у хемијској индустрији, медицинска сестра, по

			благајник, водоинсталатер, грађевински инжењер, електроинжењер, економски аналитичар, електромонтер, инжењер електроничар, књиговођа, кротитељ коња, машинбравар, машински инжењер, радник на обради метала, руковалац багером, грађевинском механизацијом, грејдером, точилац горива, фармацевтски техничар и у мањем броју друга занимања	
--	--	--	---	--

Извор: НСЗ

Поређењем и анализом података о дефицитарним и суфицитарним занимањима у Пожаревцу за 2023. и 2024. Годину, уочавају се трендови и потребе тржишта рада.

У 2023. години, највећа потражња је била за портирима (90), чистачима просторија (63), возачима аутобуса (60), различитим профилима грађевинских радника (физички радници на високоградњи, армирачи, тесари, електричари, руковаоци грађевинским и другима машинанама и сл.), комуналним радницима, радницима у пословима зеленила.

У 2024. години, у односу на претходну годину, потражња за возачима аутобуса је порасла на 85, за куварима са 4 на 21, чистачима индустријских димњака са 10 на 30, кротитељима коња са 2 на 7, као и за већим бројем радника у грађевинарству, разним занатским делатностима и другим помоћним радницима.

Као нова занимања на листи тражених профила у 2024. години, појавили су се саобраћајни полицајци (21), лични пратилац детета са инвалидитетом/сметњама у развоју (16), аутомеханичари (13).

Према показатељима НСЗ, тренутно постоји значајна потражња за занатлијама у грађевинарству, индустрији и сектору услуга, уз све специфичности града Пожареваца и привредних делатности које га карактеришу.

ОБРАЗОВАЊЕ

Предшколско васпитање и образовање (ПВО) - Капацитети ПВО су сада довољни у односу на исказану тражњу. Ово није био случај у претходним годинама, па је град Пожаревац од пре три године увео субвенционисање приватних вртића за децу која нису прошла на конкурс за јавне вртиће. Капацитети ПВО у ванградским насељима постоје што је јако добро. Такође, према Стратегији одрживог развоја града Пожареваца предшколска установа „Љубица Вребалов“ обухвата 11 објеката, од којих је један у оквиру Ромског центра, што је врло је позитивно из перспективе инклузије и

правичности ПВО. У понуди ПВО доминира искључиво класичан целодневни програм, не постоји понуда флексибилних и/или алтернативних програма.

Основно образовање - У Пожаревцу постоје укупно 8 матичних основних школа, од којих су 2 у ванградским насељима са чак 20 подручних (издвојених) одељења. У градском насељу постоје и 2 издвојена одељења. Просечан број ученика у матичним основним школама је висок. У подручним школама иако мало виши од просека подручја Србија – Југ, просек броја ученика је врло низак, посебно за старије разреде. У јуну 2022. године усвојен је Акциони план за праведан упис ученика у основне школе на територији града Пожаревца. Основни циљ је усмерен на инклузивно и праведно квалитетно образовање, а посебни циљеви односе се на равномеран упис деце из осетљивих група у основне школе.

Средње образовање - У Пожаревцу одвија се у 7 средњих школа: Медицинска школа, Економскотрговинска школа, Пожаревачка гимназија, Пољопривредна школа са домом ученика „Соња Маринковић“, Политехничка школа, Школа за основно и средње музичко образовање Музичка школа „Стеван Мокрањац“ и Техничка школа са домом ученика „Никола Тесла“ у Костолцу.

Према подацима пописа становништва из 2011. године, образовна структура је следећа – 44% жена и 33% мушкараца старости 15 и више година, је без квалификација (без школске спреме, са непотпуном основном школом и завршном основном школом). 42% жена и 53% мушкараца има завршену средњу школу, док са вишим и високим образовањем 12% жена и 14% мушкараца старости 15 и више година. Расходи за образовање у укупном буџету Пожаревца су у порасту, и то првенствено услед раста расхода за предшколско образовање који су сада изнад просека Србије и просека у градским срединама. Расходи за основно образовање чак благо опадају и испод су просека Србије, док су за средње образовање такође у релативном износу у порасту, и на нивоу просека Србије и упоредивих градова.

ПОГЛАВЉЕ 2:

ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА И ПОВРАТНИЦИМА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ И АНАЛИЗА ОСТАВРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

Избегла лица

Од 1992. године на територији општине Пожаревац боравило је 3877 избеглица, а према попису од 2004/05 формалан избеглички статус је имало 647 лица. Део избегличке популације, у међувремену, напустио је подручје града одласком у неке друге општине на територији Србије ради спајања са матичним породицама, због процене да ће брже решити своје стамбено питање или у потрази за запослењем. Један мањи део, вратио се у своју домицилну земљу, а један део је напустио ово подручје одласком у треће земље.

Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, на дан 01.06.2025. године на територији града Пожаревца има 128 избегла лица, која су у међувремену узела држављанство, добила боравак и лична документа, али чији се статус у егзистенцијалном смислу није битније променио. Добијањем боравка и документа, избегла лица нису решила своја основна питања становања и запошљавања те и даље представљају угрожену категорију којој је помоћ неопходна.

Избегличка популација нема своје удружење.

Расељена лица

У категорији интерно расељених од 1999. године постоји 2500 лица.

У структури интерно расељених лица, од 1984 присутног на нашем подручју, а према подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, на дан 01.06.2025. године, 2/3 су припадници етничке групе Рома Ашкалија и Египћана. У овој групи мање је изражена тенденција миграција и уочљиво је константно повећање броја лица, првенствено због великог наталитета. Оваква структура указује на неквалификовану радну снагу са специфичним културолошким миљеом. ИРЛ махом живе у приватном смештају, сопственом или рентираним. Део неромске популације делимично је решио своје стамбено питање и запошљавање али је већина, а нарочито Роми, у изузетно тешком положају са тенденцијом погоршања у основним животним сегментима (становање, запошљавање, образовање, здравствена заштита...)

Данас се њихово активно учешће као удружења не препознаје, нити се појавило неко ново удружење које би заступало интересе ове популације.

Повратници по основу Споразума о реадмисији

Повратак у Србију након дужег боравка у иностранству, посебно без регулисаног статуса, носи бројне изазове. Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије пружа подршку повратницима по Споразуму о реадмисији како би се олакшао процес реинтеграције и обезбедио приступ основним правима и услугама.

То су лица која се враћају у Србију по основу билатералних споразума са земљама чланицама ЕУ и другим државама, након боравка без регулисаног статуса. Најчешће се ради о држављанима Србије који су добили решење о враћању у матичну земљу.

Велико ограничење приликом истраживања потреба и уобличавања препорука за реинтеграцију ове циљне групе је непостојање прецизних података о броју и структури повратника. Према евиденцији Министарства унутрашњих послова, у 2022. години, примљено је 1.261 захтева за реадмисију, а од тог броја 1.034 захтева је добило сагласност, а повратк је остварило 926 држављања Републике Србије. Од укупног проја примљених захтева за реадмисију у 2022. години, 54,2% захтева је поднето из СР Немачке. Што се полне структуре тиче, 63,2% лица су чинили мушкарци. Када је у питању старосна структура, пунолетна лица чине 68,8%, а малолетна 31,2%.

Подаци о броју лица повратника по реадмисији на подручју Града Пожаревца

2011. година ----- 45 лица

2012. година ----- 59 лица

2013. година -----79 лица

2014. година ----- 29 лица

2015. година ----- 51 лице

2016. година ----- 35 лица

2017. година -----10 лица

2018. година -----7 лица

2019. година -----3 лица

УКУПНО ----- 318 лица

Према извештају Канцеларије КИРС-а на Аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, на територији града Пожаревца број повратника од 2020 до 2024 године је 45.

У наведеном периоду повратници по Споразуму о реадмисији се нису јављали повереништву за евиденцију односно за било какву врсту помоћи, те постојећа база не постоји.

У складу са тим, један од специфичних циљева у периоду 2026. до 2028. године јесте информисање крајњих корисника односно повратника по основу Споразума о реадмисији о правима и доступним услугама по повратку, саветодавна и практична подршка у циљу успешне реинтеграције, креирање базе података и континуираног спровођења активности у складу са њиховим потребама.

Бр	Град	Избеглице попис 1996.			Избеглице попис 2001.		Избегла лица						ИРЛ					
		Ц1 (избеглице)	Ц2 ратом угрожена лица	ц1+ц2	Избеглице	Ратом угрожена лица	2004 год.	на дан 31/12/2010	на дан 19/6/2015	на дан 01/07/2020	на дан 20/06/2024	на дан 01/06/ 2025	2007 год.	2019 год.	на дан 19/6/ 2015	на дан 01/07/ 2020	на дан 20/06/ 2024	на дан 01/06/ 2025
1	ПОЖАРЕВАЦ	3431	446	3877	2886	214	647	458	196	130	129	128	1867	2099	1971	1982	1984	1984

Табела: Подаци о броју избеглих и интерно расељених лица

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Анализа оставрених резултата

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица за период 2009-2012

Израдом првог стратешког документа 2009. године и његовим усвајањем - Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, који се односи на период 2009-2012. године, који је израђен од Савета за управљање миграцијама и трајна решења и његовим Анексом у 2010. години, за период од 2010-2012, први пут су постављени јасни општи и специфични циљеви стратешког планирања у решавању постојеће проблематике мигрантских група на територији Града Пожаревца.

Општи циљ овог документа био је побољшање егзистенцијалних, социјално-материјалних услова за интеграцију избеглих и ИРЛ, кроз локалне програме за трајно решавање стамбеног питања најугроженијих породица избеглица и интерно расељених лица и унапређење положаја интерно расељених лица и других социјално угрожених група у граду Пожаревцу, кроз мере олакшавања приступа информацијама и правима из различитих области живота.

У оквиру наведених општих циљева, акционим планом утврђени су следећи оперативни – специфични циљеви

СЦ1: У периоду од почетка 2009. до краја 2010. године изградити 20 станова (16 за избегла и ИРЛ лица, а 4 за домаће становништво у стању социјалне потребе).

СЦ2: До краја половине 2009. године формирати Канцеларију за информисање и правну помоћ избеглим, ИРЛ и домаћем становништву и обезбедити услове за њен континуиран рад до краја 2012. године

СЦ3: У периоду од почетка 2010. до краја 2012. год. обезбедити трајно стамбено збрињавање за становнике нерегистрованог колективног центра

- 2009 - 2011. – уређење локације и опремање одговарајућом инфраструктуром;
- 2011 - 2012. – изградња стамбених објеката и смештај избеглих и ИРЛ.

С обзиром да су превиђени специфични циљеви били у току реализације или реализовани:
- од 1.7.2009. године отворена је Канцеларија за мигранте, пружање правне помоћи избеглицима, интерно расељеним лицима и социјално угроженом становништву;
- у оквиру пројекта „Подршка избеглим и интерно расељеним лицима у Србији“, који је финансирала Европска унија преко Делегације Европске комисије у Републици Србији, изграђено је 20 монтажних кућа за обезбеђење смештаја становника нерегистрованог колективног центра, који су уселили новембра месеца 2010. године
- Одлуком Владе Републике Србије о распореду средстава предвиђених Законом о буџету Републике Србије за 2009. годину, за реализацију Националног инвестиционог плана, Министарству рада и социјалне политике одобрена су средства у износу од 50.000.000,00 динара за реализацију пројекта „Подршка интеграцији избеглих лица и побољшање услова живота интерно расељених лица у Србији“ који је предложен од стране Комесаријата за избеглице. Комесаријат за избеглице је предложио Град Пожаревац за имплементацију одобреног пројекта, имајући у виду да је Град Пожаревац усвојио Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица за период од 2009-2012. године и да је као специфични циљ 1, у побољшању услова живота најугроженијих категорија, предвиђена изградња стамбених објеката, за социјално становање у заштићеним условима са 20 стамбених јединица. До реализације овог пројекта није дошло, и ако је локална заједница у потпуности испунила своје обавезе према Пројекту и припремила локацију са пратећом документацијом и грађевинску дозволу за објекат. Због ребалансираних средстава, која су била предвиђена буџетом Републике за реализацију овог пројекта, исти није реализован.
- у 2010. години доноси се Анекс ЈАП-а за период од 2010 – 2012. године како би се проширили специфични циљеви и омогућило учешће на конкурсима у додели средстава за активности које нису биле предвиђене ЈАП-ом. Препознате потребе за побољшањем услова живота кроз доделу пакета грађевинског материјала, као и потреба радног ангажовања због ниске стопе запослености избеглица и ИРЛ, условили су формирање специфичних циљева у Анексу:

Специфични циљ 1: У периоду од почетка 2010. до краја 2011. године изградити 20 станова за избегла и интерно расељена лица

Специфични циљ 2: У периоду од 2010-2012. године унапредити услове становања најмање 6 породица избеглих и интерно расељених, који имају започете породичне стамбене објекте у сопственом власништву, обезбеђивањем најмање 6 пакета грађевинског материјала годишње за завршетак тих објеката.

Специфични циљ 3: У периоду од априла 2010. године до краја 2012. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава

Специфични циљ 4: До краја 2010. године извршити преквалификацију, доквалификацију и пружити помоћ у запошљавању или samozapoшљавању 20 избеглих и ИРЛ лица.

Од наведених специфичних циљева није реализован циљ који се односи на изградњу зграде, с обзиром да нису постојали заинтересовани донатори (средства донације усмеравана су ка подручјима где постоје колективни центри, које је требало затворити) и циљ који се односи на откуп сеоских домаћинстава (према пројектима који су обухватили овај вид решења стамбеног проблема, откупна цена за сеоска домаћинства кретала се у распону од 5.000 е до 7.000 е, по којој на нашем подручју није било иста могуће пронаћи, да у свом саставу имају и окућницу довољне величине, која би омогућила вишечланој породици да се бави пољопривредном делатношћу и од ње приходује).

Локалним акционим план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији за период 2015-2018-2020 постављен је Општи циљ и специфични циљеви.

Општи циљ - Побољшати социјално-економске услове за интеграцију избеглих лица, побољшање услова живота ИРЛ и омогућавање реинтеграције повратника по реадмисији кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и економско осамостаљивање и оснаживање најугроженијих породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији на територији града Пожаревца.

У оквиру наведених општих циљева, овим акционим планом утврђени су следећи оперативни – специфични циљеви

СЦ1: У периоду од половине 2015. до краја 2017. године стамбено збринуте најмање 20 породица избеглих лица изградњом 20 станова за закуп са могућношћу откупа

СЦ2: До краја 2018. године стамбено збринуте најмање 10 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптацију постојећих неусловних стамбених објеката

СЦ3: У 2015. години унапредити запошљивост 5 лица из популације избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији кроз оспособљавање за ангажовање хранитеља у породичном смештају

СЦ4: У периоду од 2015. до 2018. године најмање 5 жена годишње из популације избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији преквалификовати и оспособити кроз обуку и лиценцирање за ангажовање у пословима геронтодомаћица

СЦ5: У 2016. години економски оснажити најмање 10 лица избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији из руралног подручја доделом 10 пољопривредних пакета за основна и обртана средства

СЦ6: У периоду од 2017-2018. – економски оснажити најмање 10 жена из популације избеглица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији кроз рад социјалних предузећа.

У периоду од 2015. до 2020. године, реализоване су следеће активности:

2015

- 2 монтажне куће за избегличке породице из РХП
- откуп једног сеоског домаћинства за социјално угрожену избегличку породицу из средстава хуманитарне маркице Владе РС
- усељење избеглица у 4 стамбене јединице у Стишкој

2016

- 54 пакета грађевинског материјала за побољшање хигијенских услова становања ИРЛ на подручју градске општине Костолац, средства УНХЦР из ИПА 2012 – НВО „Визија“ у процесу реализације

2017

- реализација програма помоћи пољопривредних пакета, у оквиру доходних активности за расељене са КиМ са ИНТЕРСОС-ом, средствима УНХЦР-а – крупна стока, пластеници, пољопривредна механизација, пчеларство за 9 корисника
- реализацији наставка програма грађевинског материјала – за побољшања хигијене становања са НВО „Визија“, за ИРЛ са КиМ, за подручје Костолаца - за 14 корисника у висини од 2.854.195,00 динара
- пројекат “Подршка побољшању услова живота присилних миграната и затварање колективних центара” усељењем 13 стамбених јединица, који је реализован у сарадњи ЈЛС, Комесаријата за избеглице и миграције, УНХЦР-а и НВО „Визија“, 11 стамбених јединица за ИРЛ ромске популације у Костолцу који су живели у нерегистрованом нехигијенском колективном центру

2018

- Реализација испорука 9 пакета грађевинског материјала у оквиру РСП компонента 4 - грађевински материјал

2019

- Вршени су завршни радови у виду инфраструктурних прикључака у стамбеним јединицама- ел. енергија, прикључак на канализацију као и водоводни прикључак.

2020

- Усељење у 20 стамбених јединица за закуп са могућношћу откупа из РХП

Локалним акционим план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији за период 2021-2025 постављен је Општи циљ и специфични циљеви.

ОПШТИ ЦИЉ: Побољшати социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији на територији Града Пожаревца решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања.

У оквиру наведеног општег циља, овим акционим планом утврђују се следећи оперативни – СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

С.Ц. 1.1. У периоду од 2021. до 2025. године стамбено збринути најмање 30 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији изградњом станова за закуп са могућношћу откупа.

С.Ц. 1.2. У периоду од 2021-2025 трајно решити стамбено питање за најмање 5 породица избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији кроз изградњу монтажних кућа са окућницом.

С.Ц.1.3. У периоду од 2021. до 2025. године стамбено збринути најмање 5 породица избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих домаћинстава са окућницом.

С.Ц.1.4. У периоду од од 2021. до 2025. године трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији, кроз доделу пакета грађевинског материјала за адаптацију- побољшање услова становања или завршетак изградње стамбеног објекта.

С.Ц.1.5. У периоду од од 2021. до 2025. године економски оснажити најмање 10 избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, Националном службом за запошљавање и донаторима.

С.Ц. 1.6. У периоду 2021. до 2025. године побољшати информисаност представника локалне самоуправе, невладиних организација и крајњих корисника о правној регулативи којом се уређује област миграција (избеглих, ИРЛ лица и повратника по основу споразума о реадмисији) и омогућити континуирано спровођење активности на разумевање културолошких различитости наведених лица кроз организовање фокус група, трибина, округлих столова и радионица усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба.

С.Ц.1.7. У периоду од 2021. до 2025. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених избеглим, интерно расељеним лица и повратницима по основу споразума о реадмисији.

У периоду од 2021. до 2025. године, реализоване су следеће активности:

2021

- Реализација испорука 5 пакета грађевинског материјала за интерно расељена лица- грађевински материјал, средства КИРС-а
- Реализација испорука 5 пакета грађевинског материјала за избегла лица- грађевински материјал, средства КИРС-а
- Реализација купљена 3 сеоска домаћинства и пакет грађевинског материјала за све три сеоске куће за интерно расељена лица- сеоске куће, средства КИРС-а

2022

- Реализација испорука 5 пакета грађевинског материјала за интерно расељена лица- грађевински материјал, средства КИРС-а
- Реализација испорука 3 пакета грађевинског материјала за избегла лица- грађевински материјал, средства КИРС-а
- Реализација купљена 3 сеоска домаћинства и пакет грађевинског материјала за све три сеоске куће за интерно расељена лица- сеоске куће, средства КИРС-а

2023

- 18 корисника закључило Уговор о купопродаји непокретности (право својине) - Регионалног стамбеног програма – Стамбени програм у Републици Србији, Потпројекат 5

2024

- 2 испалте једнократних помоћи за превазилажење стања социјалне угрожености повратника по основу споразума о реадмисији, са пребивалиштем на територији Града Пожаревца

2025

- реализација програма помоћи доделом пакета хране и огрева за 6 породица интерно расељених лица

ПОГЛАВЉЕ 3: ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА УНАПРЕЂЕЊА

Програм унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији доноси се на период од 3 године (2026-2028), са детаљном разрадом активности, периодом реализације, очекиваним резултатима, индикаторима, потребним ресурсима, носиоцима активности, партнерима у реализацији и потребним буџетом.

ОПШТИ ЦИЉ овог документа је: Побољшати социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији Града Пожаревца, решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

У оквиру наведеног општег циља, овим програмом развоја утврђују се следећи оперативни – **СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:**

С.Ц. 1.1.

У периоду од 2026. до 2028. године стамбено збринуту најмање 30 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији изградњом станова за закуп са могућношћу откупа, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије и донаторима.

С.Ц.1.2.

У периоду од 2026. до 2028. године стамбено збринуту најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих сеоских кућа са окућницом.

С.Ц.1.3.

У периоду од од 2026. до 2028. године трајно решити стамбено питање за најмање 20 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији, кроз доделу пакета грађевинског материјала за адаптацију- побољшање услова становања или завршетак изградње стамбеног објекта.

С.Ц.1.4.

У периоду од од 2026. до 2028. године економски оснажити најмање 10 избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, Националном службом за запошљавање и донаторима.

С.Ц.1.5.

У периоду од 2026. до 2028. године успоставити и ојачати капацитете и сарадњу са припадницима дијаспоре на територији града Пожаревца, креирањем базе података и мреже потенцијалих повратника из дијаспоре ради јачања економског развоја града.

С.Ц. 1.6.

У периоду 2026. до 2028. године побољшати информисаност представника локалне самоуправе, невладиних организација и крајњих корисника о правној регулативи којом се уређује област миграција (избеглих, ИРЛ лица и повратника по основу споразума о реадмисији) и омогућити континуирано спровођење активности на разумевање културолошких различитости наведених лица кроз организовање фокус група, трибина, округлих столова и радионица усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању њихових потреба.

С.Ц.1.7.

У периоду од 2026. до 2028. године побољшати информисање крајњих корисника односно повратника по основу Споразума о реадмисији о правима и доступним услугама по повратку, саветодавна и практична подршка у циљу успешне реинтеграције, креирање базе података и континуираног спровођења активности у складу са њиховим потребама.

Програм унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији града Пожаревца за период 2026-2028. године има предвиђене аранжмане за имплементацију који обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура разликују се:

- а) Структуре за управљање процесом примене Програма унапређења**
- б) Структуре које су оперативне и примењују Програм унапређења**

Управљачка структура над процесом примене Програма унапређења, након његовог усвајања представљаће Радна група за израду и имплементацију Програма унапређења који је учествовао у његовој изради. Ова радна група ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Програма унапређења.

Оперативну структуру ће чинити институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Програма унапређења. У складу са Програмом унапређења биће реализована подела улога и одговорност међу различитим актерима у локалној заједници – партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу по принципу јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје и информације о раду. Извештај и информације ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада као и информисање јавности.

ПОГЛАВЉЕ 4:

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И СПОРНА ПИТАЊА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО СПОРАЗУМУ О РЕАДМИСИЈИ

Анализа ситуације у којој се решава питање положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу Споразума о реадмисији и обухвата четири врсте квалитативних анализа:

1. Преглед документације о ширем радном окружењу
2. Анализу стања (SWOT),
3. Анализу заинтересованих страна и
4. Анализа проблема

1. Преглед документације о ширем радном окружењу

обухватио је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица, интерно расељених лица и повратника по реадмисији у Републици Србији, стратешка документа Града Пожаревца и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и интерно расељеним лицима у Граду.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је:

- Национални план за интеграцију Републике Србије у Европску унију и Стратегија за управљање миграцијама („Службени гласник РС”, бр. 59/09),
- Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030 („Службени гласник РС”, бр. 23/22)
- Стратегија реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији („Службени гласник РС”, бр. 15/19)
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године („Службени гласник РС”, број 12/22)
- Закон о избеглицама („Службени гласник РС”, бр. 18/92, “Сл. лист СРЈ” бр. 42/02 -одлука СУС и “Службени гласник РС” бр. 30/10);
- Закон о управљању миграцијама („Службени гласник РС”, бр. 107/12)
- Закон о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС”, бр. 24/18)
- Закон о странцима („Службени гласник РС”, бр. 24/18, 31/19 и 62/23)
- Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 117/22 – одлука УС)
- Закон о дијаспори и Србима у региону („Службени гласник РС”, бр. 88/09)
- Програм реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период од 2025. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 94/25)
- План развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године
- Одлука о социјалној заштити грађана Града Пожаревца („Службени гласник Града Пожаревца”, бр. 4/13, 13/13, 13/21 и 2/23).

2. Анализа стања у локалној заједници извршена је кроз идентификовање

досадашњих активности и резултата у домену подршке избеглицама, интерно расељеним лицима и повратника по основу споразума о реадмисији и сагледавања капацитета и слабости, као и могућности и препрека са којима се суочава заједница.

Следи приказ SWOT анализе Анализа стања у локалном ситему подршке избеглицама, интерно расељеним лицима и повратника по основу споразума о реадмисији

У	<u>Снаге</u>	<u>Слабости</u>
Н	<ul style="list-style-type: none">• Политичака воља	<ul style="list-style-type: none">• Дуга и сложена процедура на локалном нивоу за приступ пројектима
У	<ul style="list-style-type: none">• Расположиви људски ресурси- стручност и искуство у партнерским пројектима	<ul style="list-style-type: none">• Недовољан капацитет у броју извршилаца на локалном нивоу који се баве питањима избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији
Т	<ul style="list-style-type: none">• Досадашњи реализовани пројекти стамбеног збрињавања	
Р	<ul style="list-style-type: none">• Добра међусекторска сарадња	

<p>А Ш Њ Е</p>	<ul style="list-style-type: none"> Програм унапређења као циљани стратешки документ Добар буџет из кога се могу усмерити средства 	<ul style="list-style-type: none"> Неумреженост и немотивисаност институција и невладиних организација Слабо развијен цивилни сектор – невладине организације, неактивност избегличких удружења Ниска корпоративна одговорност пословног сектора
<p>С П О Љ А Ш Њ Е</p>	<p style="text-align: center;"><u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Међугранична сарадња и пројекти преко којих се може доћи до средстава Национлане стратегија Нови Законски оквири Регионални стамбени програм за избеглице Повећана активност државе на плану стамбеног збрињавања (коришћењем ЕУ фондова и сарадња са међународним фондовима и организацијама) 	<p style="text-align: center;"><u>Препреке</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Спора имплементације националних стратегија Непостојање инфраструктуре за имплементацију појединих елемената националних стратегија Лоша економска ситуација, незапосленост

Најважнији закључци ове анализе су :

- Локална власт је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапредјењу положаја избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији, али има лимитирана средства, а са друге стране још увек постоји недовољна мотивисаност и активност институција и невладиних организација на овом пољу. Област самоорганизовања избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији је такође недовољно, односно скоро никако развијена.
- Недовољан број извршилаца онемогућава већи обим рада у односу на исказане потребе корисника
- Недовољно успостављање партнерства између јавног и невалдиног сектора.
- Пословни сектор је врло мало и незнатно укључен у решавање проблема локалне заједнице у целини, а самим тим и популације избеглица и ИРЛ и повратника по реадмисији.

- Повећана активност државе на плану стамбеног збрињавања (коришћењем ЕУ фондова и сарадња са међународним фондовима и организацијама)
- Општа незапосленост, лоша економска ситуација

3. Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији у Граду Пожаревцу.

Следи преглед главних актера у Граду Пожаревцу који су на различите начине одговорни и/или укључене у активности везане за положај избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији:

1. Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији, уз реализацију програма и пројеката помоћи у партнерству са међународним и домаћим донаторима;
2. Центар за социјални рад је кадровски и стручно добро опремљена институција социјалне заштите и за избеглице, ИРЛ и повратнике по реадмисији и пружа помоћ у приступању права из области социјалне заштите, а у складу са Законом о социјалној заштити и Одлуком о социјалној заштити грађана Града Пожаревца;
3. Црвени крст, поред програма које спроводи и који се односе на његову хуманитарну помоћ угроженима, у оквиру Народне кухиње врши припрему и дистрибуцију једног топлог obroка дневно за избеглице, ИРЛ и повратнике по реадмисији са подручја Града, који испуњавају услове за коришћење овог вида помоћи, као и дистрибуцију хигијенских пакета, обуће и одеће за ову популацију;
4. Национална служба за запошљавање-Филијала Позаревац у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих, ИРЛ и повратнике по реадмисији;
5. Удружење Рома за своје чланове, који припадају ИРЛ и повратницима по реадмисији, обезбедјује помоћ у прибављању докумената, дистрибуцији намирница и хигијенских пакета.

4. Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији у Граду Пожаревцу следећи:

- Нерешено трајно стамбено питање избеглих и ИРЛ
- Висок степен сиромаштва међу избеглицама, ИРЛ и повратника по реадмисији
- Проблем запошљавања као један од видова интеграције у локалној средини
- Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих и ИРЛ и повратника по реадмисији
- Пасивност избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији у локалној заједници, у односу на сопствене проблеме која се исказује кроз непостојање свести о потреби самоорганизованости
- Недовољна укљученост ИРЛ популације у образовање. Ово се посебно односи на популацију Рома, Ашкалија и Египћана која чини 2/3 укупног броја ИРЛ у Пожаревцу

Општи закључак анализе

Из претходних анализа може се закључити следеће:

- Негативан природни прираштај, пад стопе фертилитета, миграциони процеси, демографско пражњење целокупног подручја (осим Града Пожаревца), неповољна старосна структура активног становништва, јасно указују да сви аспекти радне снаге у наредном периоду могу представљати један од проблема и једно од значајних ограничења развоју Града. У овом контексту треба посматрати и питање радног ангажовања избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији;
- Тежиште развоја Града Пожаревца, у наредном периоду, неопходно је ставити у функцију развојних програма којима би се, уз активну популациону политику на нивоу државе, привредни и социјални развој приближио домаћинству, пре свега породицама чији су чланови млађе старосне доби и који располажу могућностима за бављење производњом и у пољопривреди и ван пољопривреде. У том контексту треба развијати мере за трајну интеграцију избеглица, ИРЛ и повратника по реадмисији у руралним подручјима града;
- Велики проблем избеглим, расељеним лицима и повратницима по основу споразума о реадмисији је решавање стамбеног питања;
- У граду су изражени проблеми запошљавања. Овај проблем погађа домицилно становништво, али је много израженији код избегличке, расељеничке и повратничке популације.

Дијаспора

Један од специфичних циљева овог документа, који до сада није дефинисан ниједним Локалним акционим планом Града Пожаревца, јесте успоставити и ојачати капацитете и сарадњу са припадницима дијаспоре на територији града Пожаревца, креирањем базе података и мреже потенцијалих повратника из дијаспоре ради јачања економског развоја града.

Према Закону о дијаспори и Србима у региону, дијаспора обухвата држављање Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке. Према томе, дијаспору чине сви припадници српског народа и лица српског порекла, независно од места рођења и дужине бравка у иностранству. Српска дијаспора није хомогена група и обухвата неколико генерација миграната, као што су радни мигранти од 1960-их па надаље, избеглице из 1990-их, као и талас високообразованих млађих емиграната, који су недавно напустили земљу у потрази за бољим економским приликама у иностранству. Према уделу припадника дијаспоре у односу на укупан број становника у држави, Република Србија спада у ред земаља са изузетно бројном дијаспором, јер се процењује да ван државе живи око 4,5 – 5 милиона становника. Овако велики број припадника дијаспоре у иностранству и Срба у региону резултат је дуге историје исељавања становништва из различитих разлога, у различитим периодима, од економских, политичких, верских, културних, породичних разлога, па до присилних миграција и исељавања пред насиљем и прогоном.

Дијаспора као један од покретача развоја – Дијаспора може имати кључну улогу у садашњем и будућем развоју државе, пре свега преко инвестиција и трансфера знања. Сагледава се као важан канал који олакшава двосмерни проток капитала – социјалног, односно хуманог, интелектуалног, културног и финансијског. Мигранти представљају мостове, који повезују места порекла и дестинације, који могу да унапреде дијалог захваљујући транснационалним везама које одржавају, преношењем знања и искуства, као и финансијским ресурсима којима могу побољшати стање у локалној заједници. На тај начин помажу остваривању сарадње и подстичу развојне идеје. Спона је најјача на локалу, односно да је друштвена мрежа најгушћа и жеља за улагањем властитих ресурса најснажнија, када се ради о блиској средини и конкретним људима којима је подршка неопходна. За овако нешто треба да постоји системска подршка државе, како на националном, тако и на локалном нивоу.

За активирање потенцијала и успостављање сарадње са дијаспором, неопходно је прво мапирање дијаспоре и постојећих удружења, али су нужне и опсежне консултације са припадницима дијаспоре, пре него што се приступи конкретним облицима сарадње.

Браничевски округ, град Пожаревац посебно, има значајан број грађана који живе и раде у иностранству, у складу са тим, отворена је и Канцеларија за дијаспору 2020. године.

Канцеларија пружа подршку за инвестиције, административне информације, као и презентацију потенцијала Града Пожаревца. Намењена је олакшаном решавању питања за наше људе из дијаспоре, представља привредне потенцијале и погодности које пружа град Пожаревац за инвестиције како би наши грађани који живе и раде у иностранству имали што боље информације о могућностима улагања њиховог капитала.

За почетак, у сарадњи са Канцеларијом за дијаспору, повереништво града Пожаревца, евентуално може да покуша да развије сарадњу са дијаспором:

- Креирањем базе података и мреже
- Дефинисати и идентификовати дијаспору
- Идентификовати главне препреке у сарадњи са дијаспором
- Идентификовати кључне развојне приоритетне и конкретне пројекте, како би се

направио заједнички програм са дијаспором

Како је евидентан мањак информација и званичних података о броју и структури учесника циркуларних миграција, броју лица у дијаспори, као и званичних контаката са тим лицима или организацијама у иностранству, Град, за почетак, треба да се залаже да у будућности отвори званичне канале комуникације са лицима и организацијама у дијаспори, како би прикупио што квалитетније податке о миграцијама, с обзиром да су само такви подаци на локалном нивоу кључни за добро планирање.

ПОГЛАВЉЕ 5: ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Крајњи корисници/це Програма унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији града Пожаревца за период 2026-2028. године, а на бази критеријума који су се пре свега базирали на тежини и раширености проблема са којима се суочавају грађани и грађанке из избегличке, ИРЛ популације и повратника по реадмисији, биће усмерен на следеће:

- Избеглице, ИРЛ и повратнике по реадмисији који немају решено стамбено питање, а у статусу су социјално угрожених породица;
- Избеглице, ИРЛ и повратници по реадмисији који су незапослени.

Препоруке за решавање приоритета

Обезбедити средства локалне самоуправе и донатора -за учешће у пројектима – стамбеног збрињавања (приоритет породице са децом школског узраста, стари и немоћни и породица која се баве пољопривредом)

Идентификовати потребе за радним местима и извршити преквалификацију у сарадњи са НСЗ.

ПОГЛАВЉЕ 6: РЕСУРСИ/БУЏЕТ

На основу досадашњег искуства процењено је да ће за реализацију Програма унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији града Пожаревца за период 2026-2028. године бити потребно издвојити 10% од укупних средстава из локалног буџета, а осталих 90% је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања (републичких, иностраних и домаћих фондова).

Детаљан годишњи буџет за сваку годину примене Програма развоја биће урађен на основу разрађених годишњих планова за ту годину.

У реализацији овог Програма развоја, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се и на већој самоорганизованости и учешћу релевантних институција у реализацији активности Програма развоја.

Овај Програм развоја ће се, поред осталих намена, користити у сврху представљања Града и привлачења донаторских средстава за реализацију наведених циљева.

ПОГЛАВЉЕ 7: АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ ПРОГРАМА РАЗВОЈА

Аранжмани за примену Програма развоја у Граду Пожаревцу обухватају **локалне структуре и различите** мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене Програма развоја и**
- 2) Структуре које су оперативне и примењују Програма развоја**

Структуру за управљање процесом примене Програма развоја, након његовог усвајања, представљаће Савет за миграције који је учествовао у његовој изради. Савет ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Програма развоја.

Савет за миграције, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Програма развоја;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Програма развоја;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника по реадмисији у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Програма развоја;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Програма развоја;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Програма развоја чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Програма развоја. У складу са Програмом развоја, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Програма развоја има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Програма развоја;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Програмом развоја;
- Редовно достављање извештаја председнику Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Програма развоја;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Програма развоја;
- Унапређење процеса примене Програма развоја у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Програма развоја. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

ПОГЛАВЉЕ 8: ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** Програма развоја је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех Програма развоја ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2026-2028. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Града. Финална евалуација обавиће се на крају 2028. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ ГРАДА ПОЖАРЕВЦА ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНЕ

Предлагач:	Градско веће Града Пожаревац
Координација и извештавање:	Стручне службе Градске управе Града Пожаревац – Савет за миграције

Општи циљ: Побољшати социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији Града Пожаревац, решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублажавање негативних ефеката одлива становништва.

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: ЈЛС Град Пожаревац – Савет за миграције

Показатељи ефекта на нивоу општег циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у последњој години АП	Последња година важења АП
Број избегличких породица у потреби за стамбеном подршком	Број	Град Пожаревац, Савет за миграције	30	2026	30	2028
Број интерно расељених породица у потреби за стамбеном подршком	Број	Град Пожаревац, Савет за миграције	30	2026	30	2028
Број избеглих, ирл и повратника о реадмисији у потреби за економским збрињавањем кроз програме доходних активности	Број	Град Пожаревац, Савет за миграције	10	2026.	10	2028

Посебни циљ 1.1. стамбено збринуту најмање 30 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији изградњом станова за закуп са могућношћу откупа, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије и донаторима

Институција одговорна за координацију и извештавање: ЈЛС Пожаревац

Показатељ исхода на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.
Број породица којима је обезбеђено стамбено решење	Број	Извештаји ЈЛС	30	2026	30	30	30

Мера 1.1.1: Настављено спровођење стамбених програма у складу са Законом о избеглицама

Институција одговорна за реализацију: Комесаријат за избеглице, Град Пожаревац

Период спровођења: 2026. -2028.				Тип мере: подстицајна и инвестициона			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:				Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере			
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у последњој 2028.
Број обезбеђених стамбених решења избеглицама	Број	Извештај повереника о стању избегличке популације	30	2026	30	30	30

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
Буџет РС- КИРС, средства ЕУ, Град Пожаревца	Програм 1: Становање, урбанизам и просторно планирање	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно 10% од укупних средстава из локалног буџета, а осталих 90% је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно 10% од укупних средстава из локалног буџета, а осталих 90% је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно 10% од укупних средстава из локалног буџета, а осталих 90% је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2026	2027	2028
1.1. Интервју са потенцијалним корисницима.	Локални ниво власти, Повереник	Град, КИРС, Локални медији	континуирано	Буџет РС- КИРС, средства ЕУ, Град Пожаревца	Списак заинтересованих породица			

1.2. Именовање Комисије за избор корисника	Локални ниво власти, Градоначелник	Град	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донета Одлука о именовању Комисије			
1.3. Утврђивање Правилника и Критеријума	Локални ниво власти, Комисија за избор корисника	Град, КИРС	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донет/ Усвојен/ Одобрен Правилник			
1.4. Јавни позив	Локални ниво власти, Град,	Град, КИРС, Локални медији	Други квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Објављен јавни позив			
1.5. Разматрање пријава, бодовање и рангирање	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Други квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Листа бодовања корисника Листа ранжираних пријава			
1.6. Техничке процене на терену	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Трећи квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Записник / Службена белешка о урађеним техничким проценама на терену			
1.7. Изградња комуналне инфраструктуре и уређење локације	Локални ниво власти, Град	Извођач радова	Трећи квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Град	Изграђена комунална инфраструктура и уређена локација	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно – у зависности од године реализације	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно – у зависности од године реализације	Финансијска вредност ће се утврдити накнадно – у зависности од године реализације

1.8. Доношење одлуке о избору корисника са листом реда првенства	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Трећи квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Одлука о избору корисника и сачињена листа са редом првенства			
1.9. Коначна листа	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Одлука о избору корисника и сачињена листа са редом првенства			
1.10. Додела станова и закључивање уговора са корисницима	Локални ниво власти, Град	Град, КИРС	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Додељени станови и закључени уговори са корисницима			

Посебни циљ 1.2. Стамбено збринуту најмање 10 породица избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих сеоских кућа са окућницом.

Институција одговорна за координацију и извештавање: Град

Показатељ исхода на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.
Број купљених сеоских кућа са окућницом и број усељених домаћинстава	број	Извештај Савета за миграције, Повереника	10	2026.	10	10	10

Мера 1.2.1: Спровођење програма намењених трајном стамбеном збрињавању

Институција одговорна за реализацију: ЈЛС : Град Пожаревац и КИРС

Период спровођења: 2026. -2028.

Тип мере: подстицајна

Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:

Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у последњој 2028.
Број обезбеђених стамбених решења	Број	Извештај повереника о стању	10	2026	10	10	10

1.2.1.9. Усељавање откупљених сеоских кућа са окућницом	Локални ниво власти, Град	КИРС, Град, корисник	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање				
---	---------------------------	----------------------	---	---------------------------	--	--	--	--

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
КИРС, Буџет Града Пожаревца	Програм 1: Становање, убранизам и просторно планирање	14.000	14.000	14.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						У години 2026	У години 2027	У години 2028
1.3.1.1. Интервју са потенцијалним корисницима	Локални ниво власти, Повереник	Град, КИРС, Локални медији	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Списак заинтересованих породица			
1.3.1.2. Именовање Комисије за избор корисника	Локални ниво власти, Градоначелник	Град	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донета Одлука о именовању Комисије			
1.3.1.3. Утврђивање Правилника и Критеријума	Локални ниво власти, Комисија за избор корисника	Град, КИРС	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донет/ Усвојен/ Одобрен Правилник			
1.3.1.4. Јавни позив	Локални ниво власти, Град,	Град, КИРС, Локални медији	Други квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Објављен јавни позив			
1.3.1.5. Разматрање пријава, бодовање и рангирање, обилазак терена	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Други квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Листа бодовања корисника Листа ранжираних пријава			
1.3.1.6. Доношење одлуке о избору корисника са листом реда првенства	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Трећи квартал 2026-2028 на	Није потребно финансирање	Одлука о избору корисника и сачињена листа			

			годишњем нивоу		са редом првенства			
1.3.1.7. Коначна листа	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Одлука о избору корисника и сачињена листа са редом првенства			
1.3.1.8. Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника, надлежне службе Града	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Тендер расписан и одабран најбољи понуђач			
1.3.1.9. Потписивање Уговора са добављачем	Локални ниво власти, Град	Град, добављач	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	КИРС, Град	Потписан Уговор	14.000.	14.000.	14.000.
1.3.1.10. Потписивање Уговора са корисницима	Локални ниво власти, Град	Град, корисници	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Потписани Уговори			
1.3.1.11. Испорука грађевинског материјала	Локални ниво власти, Град	Град, добављач	Четврти квартал 2026-2028	Није потребно финансирање	Подељена помоћ у виду материјала			

Посебни циљ 1.4. Економски оснажити најмање 10 избеглих, интерно расљених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности

Институција одговорна за координацију и извештавање: ЈЛС Пожаревац

Показатељ исхода на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2026. у	Циљана вредност 2027. у	Циљана вредност 2028. у
Број додељених пакета доходних активности	број	Извештај Савета за миграције, Повереника	10	2026.	10	10	10

Мера 1.4.1: Спровођење програма намењених економском осамостаљивању и оснаживању и другим услугама подршке

Институција одговорна за реализацију: Град Пожаревац и КИРС

Период спровођења: 2026. -2028.

Тип мере: подстицајна

Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:

Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2026. у	Циљана вредност 2027. у	Циљана вредност последњој 2028. у
Број породица које су укључене у мере економског оснаживања	број	Извештај повереника о стању	10	2026	10	10	10

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
КИРС, Буџет Града Пожаревца	Програм 11: Социјална и дечија заштита	38.000.	38.000.	38.000.

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						У години 2026	У години 2027	У години 2028
1.4.1.1. Интервју са потенцијалним корисницима	Локални ниво власти, Повереник	Град, КИРС, Локални медији	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Списак заинтересованих породица			
1.4.1.2. Потписивање меморандума (КИРС, Град, НСЗ, донатор)	Локални ниво власти, Град	КИРС, НСЗ	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Потписан меморандум			
1.4.1.3. Обезбеђивање средстава кроз Уговор о додели средстава за економско оснаживање – јединица локалне самоуправе	Локални ниво власти, Град	Град, донатор, КИРС	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Град, донатор, КИРС	Обезбеђена средства			
1.4.1.4. Именовање Комисије за избор корисника	Локални ниво власти, Градоначелник	Град	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донета Одлука о именовању Комисије			
1.4.1.5. Утврђивање Правилника и Критеријума	Локални ниво власти, Комисија за избор корисника	Град, КИРС	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Донет/ Усвојен/ Одобрен Правилник			
1.4.1.6. Јавни позив	Локални ниво власти, Град,	Град, КИРС, Локални медији	Други квартал 2026-2028 на	Није потребно финансирање	Објављен јавни позив			

			годишњем нивоу					
1.4.1.7. Разматрање пријава, бодовање и рангирање	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Други квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Листа бодовања корисника Листа ранжираних пријава			
1.4.1.8. Доношење одлуке о избору корисника са листом реда првенства	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника	Трећи квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Одлука о избору корисника и сачињена листа са редом првенства			
1.4.1.9. Расписивање јавне набавке за набавку опреме, машина и друге робе која је предмет пакета доходних активности	Локални ниво власти, Град	Комисија за избор корисника, надлежне службе Града	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Тендер расписан и одабран најбољи понуђач			
1.4.1.10. Потписивање Уговора са добављачем	Локални ниво власти, Град	Град, добављач	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	КИРС, Град	Потписан Уговор	38.000.	38.000.	38.000.
1.4.1.11. Потписивање Уговора са корисницима	Локални ниво власти, Град	Град, корисници	Четврти квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Потписани Уговори			
1.4.1.12. Испорука грантова	Локални ниво власти, Град	Град, добављач	Четврти квартал 2026-2028	Није потребно финансирање	Испоручени грантови			

Посебни циљ 1.5. Успоставити и ојачати капацитете и сарадњу са припадницима дијаспоре ради јачања економског развоја града

Институција одговорна за координацију и извештавање: ЈЛС Пожаревац

Показатељ исхода на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2026. у	Циљана вредност 2027. у	Циљана вредност 2028. у
Укључивање лица/организација из дијаспоре у циљу различитих програма економског развоја	број	Извештај Канцеларије за дијаспору	5	2026.	5	5	5

Мера 1.5.1: Спровођење програма намењених повезивања матице и дијаспоре

Институција одговорна за реализацију: Град Пожаревац и КИРС

Период спровођења: 2026. -2028.

Тип мере: подстицајна

Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:

Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2026. у	Циљана вредност 2027. у	Циљана вредност последњој 2028. у
Број лица/организација са којима је остварена сарадња	број	Град, Тим за прикупљање и праћење података о дијаспори	5	2026	5	5	5

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.
------------------------	-----------------------------	--

	У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
Буџет Града Пожаревац	Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						У години 2026	У години 2027	У години 2028
1.5.1.1. Успостављање међуинституционалне сарадње у циљу што бољег мапирања дијаспоре	Локални ниво власти, Град	НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО, Канцеларија за дијаспору	Први квартал 2026-2028 на годишњем нивоу	Није потребно финансирање	Број представника релевантних институција у граду који ради на прикупљању података			
1.5.1.2. Прикупљање података о члановима дијаспоре пореклом са територије Града	Локални ниво власти, Град	НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО, Канцеларија за дијаспору	континуирано	Није потребно финансирање	Утврђен приближан број исељеника, дужина њиховог боравка у иностранству, могућност повратка у Град и могућност гласирања својих развојних и других потенцијала			
1.5.1.3. Успостављање контакта са другим организацијама у иностранству ради повезивања матице и дијаспоре	Локални ниво власти, Град	Град, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО, Канцеларија за дијаспору	континуирано	Није потребно финансирање	Број удружења из иностранства са којима је остварен контакт			
1.5.1.4. Креирање едукативне платформе (сајт, форум) намењене члановима дијаспоре и потенцијалним повратницима	Локални ниво власти,	Град, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО, Канцеларија за дијаспору	континуирано	Није потребно финансирање	Број креираних налога за приступ платформи, број посетилаца сајта			

Посебни циљ 1.6. Побољшати информисаност представника локалне самоуправе, невладиних организација и крајњих корисника о правној регулативи којом се уређује област миграција

Институција одговорна за координацију и извештавање: ЈЛС Пожаревац

Показатељ исхода на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у 2028.
Укључивање лица/организација, локалних институција и НВО у циљу разумевања културолошких различитости и потреба из области миграција	број	Надлежне службе града, Савет за миграције	20	2026.	20	20	20

Мера 1.6.1: Обезбеђена подршка кроз организовање фокус група, трибина, округлих столова и радионица усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба избеглих, ирл и повратника по основу споразума о реадмисији

Институција одговорна за реализацију: Град Пожаревац и КИРС

Период спровођења: 2026. -2028.

Тип мере: подстицајна

Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:

Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у последњој 2028.
Број одржаних трибина, округлих столова и радионица	број	Надлежне службе града, Савет за миграције	15	2026	15	15	15

Извор финансирања мере

Веза са програмским буџетом

Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.

	У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
Буџет Града Пожареваца	Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						У години 2026	У години 2027	У години 2028
1.6.1.1. Потписивање уговора за реализацију тематских радионица у складу са правилима и наменом доступног финансирања	Локални ниво власти, Град	КИРС, Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Пописан Уговор			
1.6.1.2. Предузимање припремних радњи за организовање тематских радионица, презентација, јавно оглашавање	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Обављене припреме, објављен јавни позив за предаваче			
1.6.1.3. Избор тема, предавача, полазника	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Одабрана тема, предавач и полазници			
1.6.1.4. Одржавање тематских радионица	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Одржана радионица			
1.6.1.5. Извештај о завршетку реализације	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	Четврти квартал 2028. године	Град	Урађен извештај о спроведеним активностима везаним за миграције			

Мера 1.7.1: Обезбеђена подршка кроз организовање трибина и радионица усмерених ка информисању повратника по основу споразума о реадмисији

Институција одговорна за реализацију: Град Пожаревац и КИРС

Период спровођења: 2026. -2028.

Тип мере: подстицајна

Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:

Усвајање посебног прописа није услов за спровођење ове мере

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2026.	Циљана вредност у 2027.	Циљана вредност у последњој 2028.
Број одржаних трибина и радионица у циљу успешне реинтеграције	број	Надлежне службе града, Савет за миграције	5	2026	5	5	5

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2026.	У години 2027.	У години 2028.
Буџет Града Пожаревца		Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава	Није могуће утврдити износ средстава

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Извор исхода провере	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						У години 2026	У години 2027	У години 2028
1.7.1.1. Потписивање уговора за реализацију тематских радионица у складу са правилима и наменом доступног финансирања	Локални ниво власти, Град	КИРС, Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Пописан Уговор			
1.7.1.2. Предузимање припремних радњи за организовање тематских радионица, презентација, јавно оглашавање	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Обављене припреме, објављен јавни позив за предаваче			
1.7.1.3. Избор тема, предавача, полазника	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Одабрана тема, предавач и полазници			
1.7.1.4. Одржавање тематских радионица	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	континуирано	Град	Одржана радионица			
1.7.1.5. Извештај о завршетку реализације	Локални ниво власти, Град	Савет за миграције, НСЗ, ЦЗСР, ЦК, НВО	Четврти квартал 2028. године	Град	Урађен извештај о спроведеним активностима о доступним услугама при повратку у циљу успешне реинтеграције повратника, саветодавној и практичној подршци			

У Пожаревцу, 26.2.2026. године

КООРДИНАТОРКА РАДНОГ ТИМА ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА

Марија Влајовић, дипл. менаџер, с.р.